

'L'Ulivo', la coalició que governa Itàlia des de fa set mesos, segueix el camí de Maastricht. Malgrat l'atac sense treva de l'imperi mediàtic de Berlusconi, Romano Prodi continua, amb el suport d'un excel·lent índex de popularitat, la tasca de sanejar l'estat.

L'Olivera: un model a la italiana

El president del Govern italià, Romano Prodi, passa els seus pitjors moments des de l'arribada al palau Chigi. Davant la petició de processament d'una jutgessa de Roma, el president de la república, Oscar Luigi Scalfaro, en un gest inusual, va sortir en defensa de Prodi.

Han passat set mesos des que la coalició de centre-esquerra "L'Ulivo" (l'Olivera), comencés a governar Itàlia. Set mesos que han servit perquè l'experiència d'aquest ampli ventall de formacions que van des de la dreta catòlica fins als ex-comunistes, serveixi a Catalunya com un model que alguns polítics del nostre país exhibeixen com una excel·lent arma per posar fi al poder hegemònic de Jordi Pujol. Però coneixem prou bé el que és i ha estat l'Olivera? Podem repassar-ne l'acció de govern i treure'n conclusions?

L'Olivera italiana sorgeix en un moment molt especial de la història contemporània d'Itàlia i ho fa com una alternativa al desprestigi i el desengany provocat per Berlusconi, l'home que es va erigir en salvador del país. Berlusconi va veure com s'enfosquia la seva figura arran dels processaments judicials i uns mesos de gestió nefasta al capdavant de l'executiu. Però el món de la política dóna moltes voltes i ara també el seu rival, el cap de govern, Romano Prodi pateix la mateixa persecució de la justícia i segons els sectors més crítics no pot oferir un balanç massa brillant de la gestió de govern, tot i que a favor seu hi ha l'honrada demostrada durant una brillant carrera com a professor i economista i el fet que li ha tocat ballar al govern amb l'operació més lletja; el repte de la moneda única. Els italians comencen a veure massa impostos i massa restriccions i el repte de Maastricht acaba essent un terrible escull per tots els

governos de l'Europa no rica. Un sondeig recent dóna al Pol de la Llibertat una intenció de vot del 45% enfront d'un 40% de l'Olivera si ara se celebressin eleccions. Però curiosament, en aquest sondeig del diari *La Stampa*, Prodi manté el 54% de popularitat.

Canvi d'escenari. Quan la coalició de centre-esquerra guanyava

Amb l'Olivera, ha arribat a Itàlia per primera vegada en la història recent la il·lusió per la política i les ganes de treballar.

les eleccions el 21 d'abril d'aquest any, Itàlia acabava de viure un període de convulsions polítiques molt fortes. Amb la caiguda del Mur de Berlín i la pèrdua del paper geoestratègic, les estructures de la Primera República trontol·len i l'acció dels jutges de l'operació Mans Netes acaba amb unes formacions, que com la Democràcia Cristiana (La Vecchia Signora) o el Partit Socialista del corrupte Bettino Craxi, havien aconseguit dominar durant decennis les claus del poder. Després, aprofitant-se d'aquest buit i amb un immens poten-

cial mediàtic, Silvio Berlusconi aconsegueix el somni d'arribar a ser cap de govern. Però també com un mal sabó que no renta, malgrat els milions invertits en publicitat, el públic ha acabat abandonant-lo per un producte menys espectacular, que no té imatge ni pretén tenir-ne, però almenys sí que renta.

És el moment del canvi, de la victòria d'un Prodi que havia recorregut el país en autocar i promès un nou estil de fer política amb el suport de gent variada desitjosa d'oblidar-se d'encantadors de serps, entabanadors de mercat o velles glòries del passat polític sepultades en un mar d'expedients judicials. És el moment de l'Olivera que després de la victòria forma un govern amb un planter de ministres de gran vàlua humana i política com Carlo Azeglio Ciampi, Lamberto Dini, Giorgio Napolitano, Luigi Berlinguer, Beniamino Andreatta o Antonio Maccanico. També es fan, però, concessions a la galeria com la incorporació de l'ex-jutge i símbol de l'operació Mans Netes, Antonio di Pietro, que acabarà dimitint i del qual ara tothom té clares les seves ambicions però també les seves mancances com a gestor i home públic.

Unes mancances que en el cas de Prodi són prou diferents. Prodi no és un brillant comunicador i abomina de la teatralitat del joc polític italià. El mateix Prodi durant la campanya electoral va definir l'Olivera com "un arbre fort, resistent, ben arrelat a la seva terra. És l'arbre d'una Europa mediterrània, que coneix el mar i la muntanya, la

plana, els llacs i els turons. Estima el sol i resisteix l'hivern...".

Però aquest primer hivern, l'Olivera l'afronta amb preocupació, emmig d'una campanya de desprestigi al darrere de la qual no hi ha altre personatge que Silvio Berlusconi, amb tota l'artilleria disparant des de les televisions privades de Mediaset (abans Fininvest) o diaris com *Il Giornale*, on no passa dia sense cap intent de ridiculitzar Prodi i el seu govern. També a l'Itàlia septentrional, Umberto Bossi i la Lliga Nord, torpedina l'acció de govern amb la proclamació de l'anomenada República de la Padània i la mirada posada en la secessió costi el que costi.

Al darrere de Prodi i fent-li costat, tot un seguit de grups democristians de centre, ex-socialistes, gent del petit grupuscle de l'ex-cap de govern Lamberto Dini... però sobretot, una força electoralment guanyadora com és el Partit Democràtic de l'Esquerra (PDS), els ex-comunistes liderats per Massimo d'Alema. És doncs el PDS, la força que empeny l'Olivera, aporta coherència política, estratègia i objectius. Però no podem oblidar tampoc que al Parlament, la coalició governant necessita dels vots de Refundació Comunista, els ortodoxos de Fausto Bertinotti, poc disposats als sacrificis dels treballadors que tots els governs neo-liberals d'Europa exigeixen per arribar a la cita de l'euro.

El panorama per Prodi, molt distanciat a hores d'ara de D'Alema i criticat per molts ex-comunistes, és difícil. D'Alema intenta consensuar amb l'oposició les reformes necessàries en un país que vol complir els criteris de Maastricht i necessita fer grans reformes cap al federalisme per afrontar el fantasma independentista del nord.

D'Alema, amb certa pressa per construir les bases del que ha de ser el nou partit de l'esquerra europea, no vol massa interferències en el seu camí. Prodi, però, dubta i vol tirar pel dret, mentre que Walter Veltroni, un valor en alça i viceprimer ministre, es debat entre la fidelitat al cap del seu govern i la militància al PDS al qual pertany.

Romano Prodi afronta aquests

dies, els pitjors moments de la seva curta carrera política després que una jutgessa de Roma fes una petició per processar-lo.

Les acusacions contra Prodi, basades en delictes de tràfic d'influències i conflicte d'interessos, suposadament comesos quan era president del grup públic industrial, IRI, són suficients perquè es torni a posar en joc l'estabilitat política i s'invoqui el fantasma de les eleccions anticipades. El president de la República, Oscar Luigi Scalfaro, en un gest inusual, ha sortit en defensa de Prodi, que proclama

als quatre vents la seva honradesa, mentre les úniques veus que han demanat la seva dimissió provenen de l'ex-neofeixista Gianfranco Fini i del secessionista Bossi.

I per si no n'hi havia prou, la justícia escandalitza el país escorcollant totes les propietats i apartaments de l'ex-jutge i ex-ministre Di Pietro, en cerca de ningú sap què. Un procés de linxament contra aquest home que —un cop perduda la popularitat que el situava al capdamunt dels "top ten"— ara es dirigeix contra Romano Prodi.

Com sempre, s'han aixecat veus

Antonio Di Pietro (esquerra) conversa amb Romano Prodi. La popularitat de l'ex-ministre ha patit una davallada després del procés de linxament dirigit contra ell.

Prodi, "la mortadel·la amb rostre humà"

L'oposició de dreta, el Pol de la Llibertat, durant la campanya electoral de la primavera passada van qualificar el líder de L'Olivera, Romano Prodi de "mortadel·la amb rostre humà". Ell, la nit de la victòria del 21 d'abril, va cele-

Romano Prodi. Manté un excel·lent índex de popularitat.

brar-ho amb pa, vi i un bon tros d'aquest popular embotit. Malgrat aquesta anècdota, Prodi no és un home amb un gran sentit de l'humor. El seu tarannà respon més aviat al del professor i economista catòlic de Bolonya, mesuradament progressista però sense passar-se ni un pèl. Autor de diversos llibres sobre la indústria, als seus 57 anys, aquest home difícilment podia pensar-se que arribaria mai a presidir un govern italià i més encara de centre-esquerra i controlat en curt pels ex-comunistes del PDS. Les seves dades biogràfiques, brillants en el terreny acadèmic (Bolonya, Milà, Harvard) ho són menys en el polític si pensem que va ser ministre d'Indústria d'un dels breus però sempre repetibles governs de Giulio Andreotti entre el novem-

bre del 78 i el març del 79. Situat com a "home bo" al capdavant de l'Olivera, Prodi ha viscut aquests set mesos amb la sensació de no ser del tot l'home que les diferents formacions de la coalició voldrien al capdavant del gabinet. Els seus tutors, sobretot Massimo d'Alema, li tenen posat el dit a l'ull i ha acabat cedint en l'estratègia sense saber explicar als ciutadans en què consisteix el seu projecte. Una dada avala aquest fet; en els set mesos al capdavant del govern, ha concedit una entrevista a la televisió, mentre que Berlusconi, només deixa descansar els televidents durant les pauses publicitàries. El procés obert per encausar-lo no l'ajuda en la tasca de dirigir el primer gabinet coherent dels últims 40 anys. De tota manera, Prodi manté un excel·lent 54% de popularitat. Pots fer la gent entén més el seu silenci que els cants de cigne d'un entabnador de fira que va posar el país a la cua d'una Europa que viu una desbocada cursa cap al mite de Maastricht. V. L.

que recorden les trames negres, i els foscos interessos que són ja una llegenda poc creïble per la majoria d'italians. Es parla de manobres desestabilitzadores impulsades des d'Alemanya, de lògies maçòniques que preparen cops d'estat a l'ombra, i d'operacions d'una cúpula de la màfia que ja fa temps que ha deixat d'existir com a tal. Desestabilitzar Itàlia només pot afavorir els interessos de poderosos sectors que volen una Europa dominada per dos o tres grans.

Mentrestant, gent tan poc sospitosa d'esquerranismes com el president d'honor de la Fiat, Gianni Agnelli, o el periodista Indro Montanelli, que van votar per Prodi, li continuen donant suport.

Els set mesos de govern de l'Olivera al govern han demostrat que la coalició és encara més un cartell electoral que un projecte comú, però a Itàlia per primera vegada en la història recent del país hi ha il·lusió, ganes de treballar amb tenacitat com a mínim per l'objectiu de situar el país en el camí de la moneda única, i s'han fet alguns gests que denoten una més gran austeritat dels organismes de l'estat, començant pel mateix cap de govern. Els pressupostos pel 1997 seran durs i exigiran sacrificis, però el gabinet presidit per Prodi no té massa marge de maniobra per actuar. El govern de l'Olivera aplicarà receptes similars a les d'Aznar, Juppé o Major. Ningú no es vol perdre la gran cita europea. Costi el que costi.

Vicenç Lozano

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

(L'entendem i
l'atenem)

FONS
SOCIAL
EUROPEU

Servei Català de Col·locació

Si necessita cobrir un lloc de treball a la seva empresa
té a la seva disposició els telèfons 902 22 11 11 i 902 22 10 44 (*)

(*) L'àmbit d'actuació del SCC legalment es cèntrica a Catalunya